

[Bundvad.]

at ældre præsterer den arbejdsindsats, som deres kræfter og helbred naturligt betinger, som de selv har lyst til at yde, og som jo vittelig i tusinder af tilfælde også medfører, at de holder sig friske og levende på en helt anden måde, end om de placeres i en stol med hænderne i skødet. Her må vi ikke bremse og hemme, men tværtimod opmuntre. Her lægger imidlertid indtægtsbestemmelserne hindringer i vejen.

Jeg vil også nævne, at indtægtsbestemmelserne medfører, at socialkontorerne landet over til stadighed må føre en ret indgående kontrol med de enkelte rentemodtageres indtægtsforhold for at konstatere, om den pågældende falder indenfor eller udenfor det fradragsfrie beløb, og det føles af gamle, veltjente medborgere som en krænkelse af den personlige frihed og som noget utidigt posekiggeri, som man godt kunne være foruden. Man henviser til, at noget tilsvarende jo ikke gælder for pensionister, der har været i offentlig tjeneste.

I det hele henvises der oftere og oftere i den offentlige debat til tjenestemændenes pensionsordning. Det er en reel efterlønsordning, som er kommet i stand ved bidrag fra tjenestemændene og fra stat eller kommune, udbetalt med et beløb, der sikrer en ganske god økonomisk standard, og med ydelser, udbetalt uafhængigt af bopæl, indtægt og formue.

Man ser hen til den ordning. Mange er særdeles kritiske overfor den, men de fleste, tror jeg, ser hen til den som noget eftertragtelssværdigt og mener, at når det har kunnet lade sig gøre at skabe en rimelig ordning for dem, der har med det offentlige at gøre, må det også være muligt at skabe en tillempet ordning for andre. Jeg melder mig på dette sidste hold. Det må kunne lade sig gøre, ikke på een gang, men gradvis, måske heller ikke med de samme beløb, men med samme økonomiske frihed. Jeg er af den opfattelse, at vi må tage sigte mod en almindelig og alle omfattende folkepension, således som man f. eks. kender det i Sverige — og det er det foreliggende fællesforslag en begyndelse til.

Der er flere veje at gå for at opnå det, man ønsker. Således har man, ikke mindst fra konservativ og fra retsforbundets side, ment, at vejen gik over en forsikrings-

mæssig ordning, det såkaldte præmiereserve-system, hvor forsikringspræmien og renten deraf skulle danne basis for, hvad man som gammel skulle have i ydelse. Folkeforsikringskommissionen har undersøgt dette spørgsmål og er enstemmigt kommet til det resultat, at en sådan ordning ikke kan tilrådes.

Der er ingen penge til de nuværende gamle i en sådan ordning; i overgangstiden på 42—47 år er ydelserne små og mindst i begyndelsen af perioden, og i overgangstiden bliver der en lang række vanskeligheder. Værre er dog de næsten fantastiske fonds, der skal opsøres gennem årene, nemlig 13,6 milliarder kr. for hver 1 000 kr., de ældre skal have, for 2 000 kr. i folkeforsikring altså en fond på mellem 25 og 30 milliarder kr. Fantastisk! Beløbet svarer til ejendomsskylden af samtlige danske ejendomme ved sidste vurdering. Og hvem skulle sørge for, at de mange rare penge havde bevaret værdien, når de kom til udbetaling? Det kunne ingen garantere for.

Jeg tror, det er lykkeligt, at man er blevet klar over, at den vej ikke er farbar, og at man er enig om det. Herefter skulle en hindring for andre mulige løsninger være fejlet af bordet — måske til sorg for forslagsstillerne, men til gavn for en positiv løsning.

En sådan positiv løsning søgte mit parti at finde gennem det forslag, som blev stillet i kommissionen allerede i sommeren 1952. Efter forsikringstankens forlis måtte vi gå ud fra, at en fremtidig ordning måtte hvile på det princip, at hvert års ind- og udbetalinger stort set balancerede. Videre måtte vi forudsætte, at en alle omfattende pensionsordning ikke lod sig gennemføre på een gang, men måtte disponeres på så lang sigt, at samfundsøkonomien kunne nå at blive tilpasset til den.

Man kan her spørge, hvorfor alle skulle være med i en sådan ordning. Vi har set af udviklingen, at det har været nødvendigt ikke alene at foretage forhøjelser af renten, men også at lempe fradragsreglerne. Der er ingen tvivl om, at vi både nu og i fremtiden må regne med, at fradragsreglerne yderligere skal lempes. Det er økonomisk nødvendigt, og det er befolkningens ønske. Herigennem tvinges man efterhånden til så vidtgående lempelser, at fradragsreglerne